

Retningslinjer for finansiering av ekskursjoner i regi av de videregående skolene

Formål:

Retningslinjene skal sikre elevenes rett til gratis videregående opplæring.

Jf. opplæringsloven § 3-1 niende ledd skal opplæringen i offentlig videregående skole være gratis. Utdanningsdirektoratets tolkning av regelverket tar utgangspunkt i dette og mener at dersom en ekskursjon regnes som en del av videregående opplæring, skal kostnadene ved reisen dekket av fylkeskommunen. Dette gjelder alle aktiviteter i videregående opplæring som foregår i skolens regi.

En reise kan betraktes som en ekskursjon dersom:

- reisen foregår i skoletiden
- lærere er med på turen og mottar lønn
- det er utarbeidet regler for turen, med f.eks. sanksjoner for hjemsendelse
- skoleeier er ansvarlig dersom det oppstår uhell
- ekskursjonen fremgår av skolens virksomhetsplan/årsplan
- de som ikke er med på ekskursjonen har et organisert opplæringstilbud

Dersom et eller flere av momentene er til stede, kan ekskursjonen ansees som en del av opplæringen og skal være gratis for elevene og foresatte. Dersom ingen av disse momentene er til stede, vil turen ikke ha noe med opplæringen å gjøre, og faller utenfor gratisprinsippet.

Finansiering fra andre enn skolen

Opplæringsloven hindrer ikke at andre enn skoleeier finansierer ekskursjoner, så lenge retten til gratis opplæring ikke brytes. Elever og foreldre kan gå sammen om finansiering ved f.eks. frivillige gaver, dugnader og loddsalg. Dersom elevene eller foreldrene gir penger skal dette skje anonymt.

Skolene kan også ta imot pengegaver, tilskudd til klassekasser, utstyr e.l. fra andre enn foreldre. De som gir gaver eller tilskudd kan ikke stille krav om motytelser, for eksempel i form av reklame for næringslivet. Det er også en klar forutsetning at pengene ikke er øremerket en elev, men skal komme hele elevgruppen til gode, og at ingen presses til å gi eller bidra.

Det kan søkes støtte til ekskursjoner via Senter for internasjonalisering av utdanning ([SIU](#)).

Telemark fylkeskommune har følgende retningslinjer:

- Skolene må i forkant av hvert skoleår lage en plan for gjennomføring av læreplanfestede og ikke læreplanfestede ekskursjoner, samt nedfelle disse i skolens budsjett.
- Læreplanfestede ekskursjoner skal være dekket av den enkelte skole. Det må **ikke** planlegges ekskursjoner som **pålegger** elevene egenbetaling. Eventuelle frivillige gaver, dugnadsarbeid o.l. må være anonymiserte og skal ikke registreres på enkeltelever. Disse midlene skal komme hele elevgruppen til gode. Skolens budsjett, elevenes egeninnsats og gaver vil avgjøre mål for ekskursjonen. Kostpenger kan dekket av frivillige gaver.

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
Administrasjonen

- Alle ekskursjoner i skolens regi er å oppfatte som opplæring. Turene må planlegges slik at alle elever har mulighet til å delta. For elever som av en eller annen grunn ikke kan delta, skal det være et likeverdig opplæringstilbud på skolen.
- Rektor har det fulle ansvaret for alle prosesser i forbindelse med ekskursjoner, herunder organisering, gjennomføring og dekning av kostnader ved evt. hjemsendelse av elever.
- Elever, foresatte og lærere bør ved skolestart rutinemessig orienteres om skolens ekskursjonstilbud og hva gratisprinsippet innebærer.

Det kan søkes disposisjon fra gjeldende retningslinjer. Søknaden avgjøres av arbeidsutvalget for Hovedutvalg for kompetanse.